HebrewBooks.org © Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

לכי נפקא קאמר לה. ומי מיית בלילה לא הוי גיטא. וגבי מתני׳ נמי הרי זה גיטך לכשלא אבא לאחר שנים עשר חדש[ט] לאו גט הוא וליכא למיסמך אזמנו של שטר מוכיח עליו דהא בהדיא אמר לכשלא אבא יהא גט אבל לא מעכשיו: **כאם אבא.** ולכוותה אם לא באתי ואמרי׳ לעיל בפירקין (דף עב.) גבי אם מתי אם שתי לשונות משמע משמע מעכשיו ומשמע לכשיגיע אמר מהיום הוי מעכשיו לא אמר מהיום הוי לכשיגיע אלכך רבותינו סברי לה כרבי יוסי כו׳: **לאם מתי גרידא.** ואמרן לעיל[יא] דלאחר מיתה הוא לכשאמות והכא נמי משמע לכשלא אבא לאחר שנים עשר חודש: **כאב גט על בנאי כשר.** ואפילו לא נתקיים התנאי דהא הכא הוא לזה לכתוב לאחר י״ב חדש וחס קדמו וכתבוהו ומכשר רבי יוסי ומימא נמי דאריש פליג: **מדהוה ליה למימר כו׳.** אבל בריש מודה: **ורבנן.** דפליגי עליה סברי ל״ש אמר כתבו אם לא באתי ל״ש אם לא באתי כתבו לא זוה לכותבו אלא לאחר י״ב חדש: **לאחר שבוע שנה.** זה גיטך אם לא אבא לאחר שבוע זו[יב] שמעה זו מממתינים לו שנה שמיית דכל שנה שמיית קרויה אחר שבוע: **חד בשבא חרי בשבא ותלת בשבא.** קרי בתר שבת שעברה אבל רביעי חמישי ושני נקראין על שם שבת הבאה: **קמי שבתא.** האי שבת דקאמר יום שבת ממש קאמר: **לאחר הרגל.** אם לא אבא לאחר הרגל לריך להמתין ג׳ יום: **וקלסוה.** יפה אמרת דודאי ימילאה אמרה: **ולא קלסוה.** לא הודו לו שנאמרה מפי רבים משום לית הלכתא כוותיה:

הדרן הלך מי שאחזו

הזורק גט והיא בתוך ביתה. של נכסי מלוג וחזקו לה ע״ג קרקע: **הרי זו מגורשת.** דקנתה לה חצרה כאילו נתנו בידה כדמפרש בגמ׳: **לתוך חיקה או לתוך קלתה הרי זו מגורשת.** ואפילו היא בתוך ביתו וטעמא מפרש בגמ׳[יג]: **קלתה.** של שהנשים נותנות לתוכו מחטין וצנוריות: **גמ׳ פ״ל ונתן מ״מ.** ודרשי׳ ליה באנפי נפשיה מדלא כתיב ובידה יתננו משמע לן נתינה כל דהוא. ודלא דכתב רחמנא דבעינן דומיא דידה דמשתמרת לדעתה כדמפרש לקמיה[יד]: **משום דבעל רחקה.** כלומר דכי יהיב ליה נמי בידה על כרחה היא ואפילו הכי אמר רחמנא דתתגרש אלכך תלרה נמי קני לה: **אבל גבר.** דלא מיחייב אי שדייה אינים על כרחיה: **אימא.** מדעתיה נמי לא תיקני ליה חצרה אם לא משך כגון נכנסה לחצרו ועבל בפניה: **קנה בעלה.** לפירות להשתמש בה ואכתי לא נפיק גט מידיה דבעל: **דיכתב לה כו׳.** השתא משמע דכתב לה כן לאחר שנכנסה: **על שדה זו.** שהיתה לו עמו שותפות בה: **ואין לי עסק בה.** אחת מכל לשונות הללו: **לא אמר כלום.** דמאחר שהיא שלו לריך לכתוב לשון מתנה: **בכותבה לה.** דין ודברים כו׳ בעודה ארוסה קודם שזכה בנכסים ול״ל לכתוב לשון מתנה דיכול להתנות כדרב כהנא: **ממקום אחר.** שאינה ירושת אבותיו מן התורה: **מתנה עליה.** קודם שזכה:

לאחר שבוע שנה. גרלה דאפילו עומד בסוף שבוע[א] הוי שנה כיון שהזכיר לשון שבוע:

הדרן עלך מי שאחזו

הזורק. ת״ל ונתן. ומ״ת וימא ונתן כלל בידה פרט ואין בכלל אלא מה שבפרט[ב] וי״ל ושלחה חזר וכלל[ג] ודייניין כעין הפרט[ד] וכן י״ל בסמוך גבי המגלת תמגלת דהוי כלל ופרט וכלל דשדי ידו בין המגלת תמגלת[ה] ומ״ת מ״כ היכי פריך ברים מרובה (ב״ק סד:): גבי שדי חמור בין המגלת תמגלת והא מיבעי ליה לכדתניא אין לי אלא ידו כו׳ ומאי פריך כיון דהכא נמי שדיון ידו בין המגלת תמגלת הכי נמי נישדי חמור וי״ל כיון דשדיון ידו דאיירי ברשות ודמי להמגלת תמגלת תו לא נישדי חמור דהוי דבר המגנב: **בכותבה** לה דין ודברים כו׳. ומ״ת והא אכתי אית ליה לבעל פירי כדאמרינן בהכותב (כתובות פג.) שהבעל אוכל פירות בחייה[ו] וי״ל דכתב לה דין ודברים אין לי בנכסיין ובפירותיהן[ז] דאז אית ליה כדאמרי׳ התם ולר״ת דמפרש בסמוך דלא תלי באכילת פירות[ח] אתי שפיר כמו שאפרש בסמוך: **והתניא** האומר לחבירו כו׳. הוה מלי לשנויי בשכותב לה בלשון טוב המועיל או שנתן לה הבעל בתנה דאמרינן בחזקת הבתים (ב״ב דף נא.): דקנתה ואין הבעל אוכל פירות אלא משום דבפרק הכותב (כתובות פג.) אלטריך לשנויי הכי משני נמי הכא: **וכדרב** כהנא דאמר רב כהנא נחלה בו׳. אהא לא מייתי לאיסו[ט] כיון דעדיין לא זכה בנכסים איכול לסלק עלמו אפילו בלשון גרוע דהא בהנהו דמייתי לא אייתי בלשון דין ודבריס ועוד דאי אפשי דמייתי הוי לשון טוב טפי מדין ודבריס כדמשמע בכריתות (דף כד:) אלא[י] מייתי דלא תיקשי היכי יכול להתנות אלא יירשנה הואיל שלא בא לעולם עדיין כמו שאינו יכול להתנות על נחלת אביו ואפילו לר״מ דאמר (ב״מ לא.) בעל מנת שאין לך עלי אאר כסות ועונה תנאו בטל משום דמתנה על מה שכתוב בתורה הא בדרבנן תנאו קיים שאני התם שהוא עושה תנאי גמור[יא] אבל הכא אין עושה כל כך תנאי[יב] ועוד דאמרינן באיזהו נשך (ב״מ דף סו.) דבעינן שיעשה התנאי אותו שלריך לתנאי והכא עושהו הבעל שאינו לריך לתנאי ומביא שפיר מדרב כהנא דאדם מתנה עליה אלא יירשנה[יג] וכי תימא מאי שנא מנחלת אביו שאינו יכול להתנות לא דמי שהרי הכא תקנת חכמים היא[יד] וכדרבא דאמר אומר אי אפשי בתקנת חכמים כגון זו שומעין לו דכלום עשו אלא להנאתו אי אפשי לו באותה הנאה ואע״ג דלרב אית ליה בהכותב (כתובות פג.) דאפילו בדאורייתא יכול להתנות הש״ס דהכא לא סבר הכי ועוד דמסקנא דהתם לא קאי הכי: **דין** ודברים אין לי על שדה זו **לא אמר כלום.** כל הני ליפני לא מהני כלום משום דמדין ודבריס ומעסק ידיו ורגליו סליק נפשיה ולא מגופה דשדה כדאמרינן בפ״ב דכריתות (דף כד:) והא דמהני גבי עבד אין לי עסק בך לא כמו שמפרש ר״ת דזכו ביה שמיא[טו] דא״כ היכי מייתי לאיסו לקמן בפ״ב (דף פה.) דבאשה מהני הרי אם לעלמך מק״ו מעבד[טז] אלא היינו טעמא דאין לי עסק בך מעשו אלא תהא לעלמך וזה לא שייך בשדה[יז]:

עין משפט נר מצוה

עא א ב ג מיי׳ פ״ט מהל׳ גירושין הלכה טו סמג עשין ל טוש״ע אה״ע סי׳ קמד סעיף ד:

עב ד ה מיי׳ שם הלכה כג טוש״ע שם ס״ו:

א ו מיי׳ פ״ה שם הלכה ח סמג שם טוש״ע אה״ע סי׳ קלט סעיף א:

ב ז מיי׳ שם הלכה ח טוש״ע שם סעיף י:

ח [טוש״ע חו״מ סי׳ שמח סעיף ד]:

ג ט מיי׳ פכ״ב מהל׳ אישות הל׳ ל [ופ״ג מהל׳ זכייה הי״ג וי״ג ופ״ז מהל׳ נדרים הי״ז] סמג עשין מח טוש״ע אה״ע סימן פה סעיף ז [וי״ל סי׳ רכב ס״ג חו״מ סי׳ קכז ס״ג]:

ד י מיי׳ פכ״ג מהל׳ אישות הל׳ ג כ סמג שם טוש״ע אה״ע סי׳ לג סעיף ג וסעיף ג וסעיף ז ומי׳ סט סעיף ז:

פסקי רי״ד

לה אבריתא אבל למתני׳ אם לא באתי קתני והרי לא בא פי׳ בבריתא דתני היה הולך ובא יש לחוש שמא פייס אבל מתני׳ דלא תני ובא לא חיישינן שמא בא: **מתני׳** הרי זה גיטך אם לא באתי מכאן ועד שנים עשר חודש ומת בתוך שנים עשר חודש אינו גט. מעכשיו אם לא באתי מכאן ועד י״ב חדש ומת בתוך י״ב חדש הרי זה גט. תנא רבותינו התירוה לינשא פי׳ אע״ג דלא אמר לה מעכשיו. מאן רבותינו אמר רב יהודה אמר שמואל בי דינא דשרו משוחא פי׳ הוא ר׳ יהודה נשיאה בן בנו של רבינו הקדוש דתנן בפ׳ אין מעמידין (ע״ז לה:) רבי יהודה הנשיא ובית דינו התירו השמן. וסבר לה כר׳ יוסי דאמר זמנו של שטר מוכיח עליו פי׳ דתנן בבבא בתרא (קלו.) הכותב נכסיו לבנו לאחר מותו צריך שיכתוב מהיום ולאחר מיתה רבי יוסי אומר אינו צריך: אמר ר׳ אבא בריה דר׳ חייא בר אבא א״ר יוחנן ר׳ יהודה הנשיא בנו של ר״ג בר רבי התירה לינשא ולא הודו לו כל שעתו ואמרי׳ לה כל סייעתו למימרא דלית הלכתא כותיה. א״ל רבי אלעזר להונא סבא כי שריתוה לאלתר שריתוה או לאחר י״ב חדש שריתוה דהא לא אתי אר דלמא לאחר י״ב חדש שריתוה דאיקים לה תנאיה א״ל ותבעי לך מתני׳ מעכשיו אם לא באתי מכאן ועד י״ב חדש ומת בתוך י״ב חדש הרי זה גט לאלתר הרי גט דהא לא אתי אר דלמא לאחר י״ב חדש דאיקים תנאה. א״ל אין הכי נמי דתמני׳ קא מיבעיא לי ודקא שאילנא לך בה משום דהוית בההוא מינא ולא איפשטתא ולחומרא עבדי׳ עד שישלימו י״ב חדש: אמר אביי הכל מודים היכא דאמר לה לכשתצא חמה מנרתקה לכי נפק קא״ל וכי מיית בלילא הוי גט לאחר מיתה פי׳ ודכוותא גבי מתני׳ נמי אם אמר לה הרי זה גיטך לכשלא אבא לאחר י״ב חדש הוא גיטא הוא ולילא למיסמך אזמנו של גט מוכיח עליו. על מנת שתצא חמה מנרתקה מעכשיו קא״ל דאמר רב הונא כל האומר ע״מ כאומר מעכשיו דמי. לא נחלקו אלא באם תצא חמה מנרתקה מר סבר לה כר׳ יוסי דאמר זמנו של שטר מוכיח עליו והוה ליה כמהיום אם מתי כמעכשיו אם מתי ומר לא סבר לה כר׳ יוסי והוה ליה כאם מתי גרידה: **מתני׳** אם לא באתי מכאן ועד י״ב חדש כתבו גט ותנו לאשתי כתבו בתוך י״ב חדש ותנו לאחר י״ב חדש אינו גט פי׳ שהוא לא הרשה אותם לכתוב אלא אם לא יבא לאחר י״ב חדש ולא בתוך י״ב חדש כתבו גט ותנו לאשתי אם לא באתי [מכאן] ועד י״ב חדש כתבו בתוך י״ב חדש ונתנו לאחר י״ב חדש אינו גט ר׳ יוסי אומר כזה גט פי׳ ת״ק סבר אע״פ שאמר תחילה כתבו ותנו גט לאשתי ה״ק כתבו ותנו גט לאשתי אם לא באתי וכו׳ אבל קודם לכן לא הרשה אותם ואלה שכתבו בתוך י״ב חדש שלא ברשות עשו ואינו גט ור׳ יוסי סבר כזה גט דמדהוה ליה למימר אם לא באתי כתבו ותנו ואמר כתבו ותנו אם לא באתי ר״ת סבר אם לא באתי כתבו ותנו לאחר מיתה ר׳ יוסי דאמר אם לא באתי כתבו ותנו לאחר מיתה ר׳ יוסי אומ